

Klíčová sdělení pro jednotky intenzivní péče [lékaře a manažery]

Úkoly

Zásadní úkoly pro zlepšení používání antibiotik ve vašem oddělení zahrnují:

1. dodržování protokolů antibiotické léčby vycházejících z pokynů založených na důkazech (např. u sepse) [90];
2. sledování informací o místních vzorcích antibiotické rezistence na vašem oddělení, ve vaší nemocnici a v komunitě [31,72];
3. organizování pravidelných multidisciplinárních setkání personálu a diskuzí o kazuistikách s cílem zlepšit kvalitu antibiotické léčby [72];
4. přehodnocení antibiotické léčby ve světle klinického stavu po 48–72 hodinách, nebo jakmile jsou dostupné mikrobiologické výsledky, s cílem [31,42,70-72]:
 - přejít na antibiotikum s úzkým spektrem;
 - pokračovat v antibiotické terapii nebo ji ukončit;
 - přejít na perorální antibiotickou terapii;
5. zavádění strategií prevence a kontroly infekcí včetně [86,87,105]:
 - vzdělávání personálu,
 - hygieny rukou,
 - čištění prostředí;
 - aktivního screeningu;
 - kontaktních opatření;
 - praktických postupů založených na důkazech,
 - zavedení systému sledování infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče;
6. pravidelnou účast na vzdělávacích aktivitách i aktivní audity a zpětná vazba spolu s týmem pro dohled nad používáním antibiotik [54,56].

Co byste měli vědět

7. Zúžení či přesnější zaměření antibiotické terapie zlepšuje výsledky u pacientů [106].
8. Dodržování opatření pro prevenci a kontrolu infekcí omezuje incidenci infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče. Například:
 - a) Dodržování protokolu péče o centrální linku (pro zavedení i údržbu) snižuje infekce krevního řečiště související s centrální linkou na všech typech jednotek intenzivní péče (dospělých i novorozeneckých) [107].
 - b) Balík opatření „care bundle“ může u dospělých na jednotkách intenzivní péče předejít ventilátorové pneumonii [108].

Co můžete udělat

9. Společně s týmem pro prevenci a kontrolu infekcí zajišťujte vedení (pokyny, protokoly a zaškrťovací seznamy) v rámci opatření pro prevenci a kontrolu infekcí [86,87] [konsensus expertů].
10. Dodržujte protokoly antibiotické léčby vycházející z pokynů založených na důkazech, které platí ve vašich podmínkách [31] [konsensus expertů].
11. Antibiotickou léčbu zahajujte pouze tehdy, jestliže existují důkazy o bakteriální infekci, a nelečte kolonizaci [31].
12. Vyvarujte se zbytečné antibiotické profylaxe [31].
13. Při předepisování antibiotika odeberte pečlivě anamnézu pacienta včetně nedávného užití antibiotik, lékových alergií, použití imunosupresivní terapie a rizikových faktorů antibiotické rezistence (např. nedávné hospitalizace, nedávného zákroku nebo nedávné cesty mimo Evropu) [31].
14. Pokud máte před předepsáním antibiotika pochybnosti, měl(a) byste [25,26,53,70] [konsensus expertů]:
 - zkontrolovat místní, regionální a vnitrostátní epidemiologické údaje;
 - vyhledat vedení a radu zkušeného kolegy či člena týmu pro dohled nad používáním antibiotik.
15. Zdokumentujte indikaci antibiotické léčby, volbu léčiva, dávku, cestu podání a dobu trvání léčby v pacientově chorobopisu [31,42,70,71].
16. U pacientů se sepsí zahajte co nejdříve účinnou antibiotickou léčbu intravenózní cestou [90].
17. Zajistěte, aby před zahájením užívání antibiotik byly vhodně odebrány kultivace a aby byly odeslány do mikrobiologické laboratoře [31,42,70,71].
18. Po 48–72 hodinách (nebo jakmile jsou dostupné mikrobiologické výsledky) přehodnoťte antibiotickou terapii a zodpovězte si následující klíčové otázky [42,70]:
Má pacient infekci, která bude reagovat na antibiotika?
Pokud ano:
 - i. Dostává pacient správné antibiotikum/antibiotika, správnou dávku a je použita správná cesta podání?
 - ii. Lze k léčbě infekce použít antibiotikum s užším spektrem?
 - iii. Jak dlouho by pacient měl antibiotikum/antibiotika dostávat?
19. Pokud se v nemocnici či zdravotnickém zařízení setkáte s členy personálu porušujícími pokyny či protokoly, požádejte je o vysvětlení a poskytněte jim nástroje umožňující pochopit, co dělají nesprávně [69] [konsensus expertů].
20. Pravidelně se zúčastňujte vzdělávacích kurzů a setkání, která v nemocnici podporují zavádění: a) uvážlivého používání antibiotik, b) místních pokynů pro používání antibiotik založených na důkazech a c) opatření pro prevenci a kontrolu infekcí [52,53].